

2020
2021

Årsplan for Dalsletta Barnehage

Barnehagens visjon:

«Dalsletta barnehage skaper
kreative barn»

Godkjent av Samarbeidsutvalget:

Dalsletta barnehage SA
Dalsletta 2
9407 HARSTAD

post@dalslettabarnehage.no

Hovednummer 770 02 080

Dagligleder 930 11 654

Småtrollan 930 99 654

Huskestua 930 77 654

Klatremus 930 22 654

ÅRSHJUL 2020-2021

Måned	Fellesarrangement	Planleggingsdager for personalet – barnehagen stengt	For foreldre/foresatte
August		13. og 14. aug.	
September	3. sept. Fotografering i barnehagen - Uke 39: Brannvernuke 3. sept. «Kongleklubben» vanntilvenning/svømmopplæring. Hver torsdag i 9 uker (unntatt uke 41)		24. sept: - Kl. 18.00-19.00 Foreldremøte for avd. Klatremus og Huskestua. 29. Sept: - Kl. 18.00-19.00 Foreldremøte for avd. Småtrollan
Oktober	- Uke 39 og 40 Brannvernuke 1. okt. - Brannøvelse – varslet øvelse kl. 9.30. - Kongleklubben – hver torsdag svømmeopplæring/vanntilvenning - Uke 43 «Forut», Barneaksjonen 2020/21, med "Nanah og sjimpanseskogen" 28. okt. Besøk av fjorårets «Kongleklubb»	10. okt.	15. okt. - Kl. 18.00-19.00. Møte i foreldrerådet - Kl. 19:00-20:00 Møte i samarbeidsrådet 21. okt. kl. 15.00 «Forut» middag for hele familien. Utgår pga. Kovid 19
November	17. nov. – Mørketidsmarsj Kongleklubben – hver torsdag svømmeopplæring/vanntilvenning		Brukerundersøkelse - åpner for besvarelse 1. nov. og stenger 20.des.
Desember	3. des.– Julelunsj for barna 11. des. - Luciafeiring 17. des.– Nissemarsj/nissefest Eget skriv over juleaktiviteter kommer i slutten av nov.		1. des. kl.17.00-18.30 Juletefeste i barnehagen. Ansvarlig: Foreldre/foresatte til barna i «Kongleklubben» 11. des. kl. 15.00 – Lucia feiring. Julelogg og «Lussekatter». «Luciatoget» går presis kl. 15.00. Kom i god tid!
Januar	- Uke 4-Tema: Sol 29. jan. – Solfest	16. jan.	
Februar	- Uke 5 - Tema: Samene i vårt nærmiljø og samfunn. B 5. feb. Vi markerer Samefolkets dag 18. feb. – Karneval		
Mars	- Uke (9 og) 10: Tema: Fisk - Uke 9. Middag med torsk/lever/rogn. Middag med fiskegrateng - Uke 11 og 12: Påskeaktiviteter		25. mars kl. 8.00-10.00 - Påskefrokost for barn, søsken, foreldre og personalet.
April	«Vinterdaliaden» 14.mars»		
Mai/juni	- Forsvarets musikkorps besøker barnehagen. Vi går i tog sammen med Blåbærdalen barnehage. - Uke 22: «Sommerdaliaden» arrangert av Blåbærdalen barnehage 16. juni – Sommerfest og avslutning for «Kongleklubben».	14. mai.	17. mai feiring i barnehagen arrangert av Samarbeidsutvalget. Ansvar: Foreldre/foresatte for barn i «Grønngruppa». 16. juni Sommerfest og avslutning for «Kongleklubben»

INNLEDNING

Barnehagen drives etter lov om barnehager med forskrifter. Årsplanen gir informasjon om de overordnede målene i barnehageloven og barnehagens tiltak for å nå disse. Barnehageloven pålegger alle barnehager å utarbeide en årsplan. *Verdiene i Lov om barnehager § 1 skal ikke forankres i den kristne og humanistiske arv og tradisjon.*

Årsplanen gir en oversikt over vårt pedagogiske arbeid, våre satsingsområder, vårt verdisyn og våre aktiviteter i løpet av året. Den er også til hjelp for personalet i arbeidet med å nå våre mål, samt sikre sammenheng og framdrift i vårt arbeid.

Foreldre/foresatte skal gjennom planene få et godt innblikk i barnehagens arbeid, og se en klar sammenheng mellom de konkrete aktivitetene i barnehagen og de overordnede målene.

Barnehagens styrer/daglig leder har det faglige ansvaret for utarbeidelse av årsplan i samarbeid med ansatte og foresatte.

Videre er den et utgangspunkt for foreldrenes mulighet til å påvirke barnehagens innhold. Den gir informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til Harstad kommune, som er tilsynsmyndighet og også til øvrige interesserte.

Foreldre/foresatte skal gjennom planene få et godt innblikk i barnehagens arbeid, og se en klar sammenheng mellom de konkrete aktivitetene i barnehagen og de overordnede målene.

Barnehagens årsplan fastsettes av barnehagens samarbeidsutvalg.

GRUPPEINNDELINGER

Barnehagen har delt barna inn i grupper. Dette er for å få en progresjon i det pedagogiske arbeidet. Barna vil få være med på forskjellige aktiviteter utfra alder og modningsnivå.

- Vi har delt barna inn i følgende grupper
 - «Gulgruppa» - 2 åringene på Klatremus og Huskestua
 - «Grønngruppa» - 3 åringene på Klatremus og Huskestua
 - «Blågruppa» - 4 åringene på Klatremus og Huskestua
 - «Kongleklubb» - 5 åringene på Klatremus og Huskestua

SAMARBEIDSPARTNERE

Barnehagen har mange viktige samarbeidspartnere i hverdagen.

PMTO- foreldreveiledning: PMTO (Parent Management Training Oregon-modellen) er et foreldreveiledningstilbud. Målet er å hjelpe familier til å få det bedre sammen. Målet med PMTO-behandlingen er å stanse eller redusere problematferd hos barn ved å gjenopprette en positiv relasjon mellom foreldre og barn, slik at det negative familiesamspillet brytes og barnets prososiale utvikling fremmes og styrkes. Foreldrene anses som barnets viktigste hjelpere til å erstatte problematferd med alternativ oppførsel og uttrykksformer som er sosialt aksepterte.

PPT- Pedagogisk psykologisk tjeneste: Tjenesten er en rådgivende og sakkyndig instans i spørsmål om utvikling, læring og trivsel for barn i barnehagealder og elever i grunnskolen. Dette arbeidet er hjemlet i Barnehageloven og Opplæringsloven.

PPT utreder enkeltbarns behov og gir råd og veiledning til foreldre, barnehage, skole og andre samarbeidspartnere. PPT bidrar med kompetanseheving i barnehage og skole gjennom ressursteam, kurs og konsultasjoner til de ansatte.

HELSESTASJON FOR BARN: Helsestasjonen for barn gir tilbud om svangerskapsomsorg, helseundersøkelser, vaksiner og foreldreveiledning etter gjeldende retningslinjer.

BARNEVERN: Barnevernet skal gi barn, unge og familier hjelp og støtte når det er vanskelig hjemme eller barnet av andre grunner har behov for hjelp fra barnevernet.

Barnevernet skal sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får hjelp og omsorg til rett tid, og å bidra til at barn og unge får trygge oppvekstkår.

FAMILIENS HUS MED ÅPEN BARNEHAGE Familiens hus skal være et lavterskeltilbud, som skal drive helsefremmende og forebyggende arbeid ovenfor gravide, barn, unge i alderen 0 – 16 år og deres familier. Familiens hus er et tverrfaglig kommunalt tilbud, hvor ulike tjenester gis inn i huset til faste tidspunkter. Rådgiverne i Familiens hus og representanter fra tverrfaglig team tilbyr forebyggende foreldre- veiledning til familier på dagtid. Fagpersoner som er til stede i Familiens hus til faste tidspunkter og tilgjengelig for foreldre og barn er:

- Helsesøster - 1 time i uka.
- Fysioterapeut - 1 time per måned
- Pedagogisk psykologisk rådgiver fra PPT 1 time i uka.
- Barne- ungdomstjenesten kan tilby PMTO rådgivning ved behov.
- Barnehagefaglig rådgiver migrasjon - 1 time i uka.
- Veiledning. Det gis individuell foreldreveiledning ved bruk av PMTO. For mer info om PMTO les her: <https://www.pmt.no>. Det gis også gruppeveiledning ved hjelp av COS-P (trygghetssirkelen). Les mer om COS-P på www.tilknytningspsykologene.no

BARNEHAGENS MÅL OG SATSINGER

- Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing.
- Leken skal ha en sentral plass og lekens egenverdi skal anerkjennes.
- Barna skal utvikle gode språklige, realfaglige og sosiale ferdigheter.
- Barna skal være godt forberedt til skolestart.

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Vi skal hjelpe barna med å bygge relasjoner til hverandre i forhold til lek og aktiviteter. Bruke "Handlingsplan for Harstad kommune" aktivt for å forebygge mobbing.
- Fokuserer på daglig fysisk aktivitet og fremme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling.
- Organisere rom, tid og lekemateriale for å inspirere til ulike typer lek både ute og inne.
- Vi skal arbeide systematisk og målrettet for å øke barns nysgjerrighet for språk og realfag. Møte barnet og foreldrene med å være interessert i barnets erfaringer og språket barnet snakker. I tillegg vil vi arbeide med språkstimulering i små grupper. «Snakkepakken» er et viktig redskap for å oppnå et godt språkmiljø i barnehagen.
- Bruke «Språkplan for Harstad kommune» og «Strategi for begrepsopplæring og ferdighetsopplæring (BU)» i arbeidet med barna i barnehagen.
- Samarbeid mellom barnehage og skole.

SAMARBEID MED BARNAS HJEM

- Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling.
- For å sikre samarbeidet med barnas hjem, skal hver barnehage ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg.
- Vi skal ivareta foresattes rett til medvirkning og målet for samarbeidet skal alltid være til barnas beste.

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Oppstarts samtaler for nye foreldre.
- Vi skal ha daglig kontakt med foreldre/foresatte – gjensidig informasjonsutveksling om barnets situasjon i barnehagen og hjemmesituasjonen.
- Vi kartlegger barnets helhetlige utvikling, og legger dette fram i foreldresamtaler.
- Spesielle ting rundt barnet som krever individuell oppfølging og eventuelle tiltak
- Foreldresamtaler og foreldremøte.
- Barnehagen skal støtte barnas utvikling av egen identitet og bidra til at barna
- Barnehagen har SU (samarbeidsutvalg) og foreldreråd (alle foreldrene)
- Ulike arrangementer gjennom året sammen med foreldrene.
- Ulike sosiale foreldrearrangementer arrangert av foreldrene.
- Barnehagens hjemmeside.
- Brukerundersøkelse.

LIVSMESTRING OG HELSE

- Barnehagen skal bidra til barnas trygghet, livsglede og følelse av egenverdi
- Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og gi rom for hvile.
- Barnehagen skal bidra til at barna utvikler matglede og sunne helsevaner.
- Vi skal jobbe for å fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk og synliggjøre et mangfold av familieformer.

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Vi skal gi barna støtte i og mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser.
- Vi skal lære barna om egne og andres grenser.
- Vi skal møte barns følelser med forståelse.
- Vi tilrettelegger for fysisk lek og aktivitet for alle barn både ute og inne hver dag.
- Vi har faste tur dager.
- Vi skal tilby barna et variert kosthold
- La barna være med på matlaging i barnehagen for å utvikle matglede og sunne vaner.
- Samtale om “Familiehusene/heftene” til barna
- Lese bøkene og samtale med barna om: “Prinsesse Ivar” og “Prinsesse Ivar på fest” som handler om kjønnsidentitet.

FYSISK MILJØ SOM FREMMER ALLE BARNES UTVIKLING

- Barnehagen skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter.

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Leker og materiell som skal stimulere til god lek.
- Naturen vår er en god læringsarena, hvor barna kan få utfordringer tilpasset sitt utviklingsnivå.
- Vi har oppgradert utelekeplassen for å få et mer utfordrende lekemiljø.
- Vi tar barna på alvor, og legger til rette for opplevelser som er meningsfylte for dem.
- Personalet motiverer barna til å mestre utfordringer på egenhånd.
- Engasjerte voksne som ser muligheter for variasjon i inne/utelek.

INKLUDERENDE FELLESKAP MED Plass TIL DET ENKELTE BARN

- Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi.
- Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.
- Barnehagen skal ta hensyn til barnets alder, funksjonsnivå, kjønn, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn, herunder samiske barns språk og kultur.

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Respektere barns grunnleggende behov for lek.
- Vi informerer og snakker positivt om ulike kulturer og nasjoner.
- Samtaler om og nulltoleranse for mobbing.
- Alle skal bli sett og hørt.
- Vi har samlingsstunder, der vi fremmer demokrati og likestilling.
- Aldersinndelte grupper.
- Voksne som tar seg tid til den gode samtalen.
- Lek på tvers av avdelingene.
- Barnehagen deltar med «Forut» og markerer FN dagen.

SOSIAL KOMPETANSE

- Barnehagen skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap.
- Deltakende voksne som er gode rollemodeller.
- Barnehagen skal formidle verdier og kultur, gi rom for barns egen kulturskaping og bidra til at alle barn får oppleve glede og mestring i et sosialt og kulturelt fellesskap.

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Vi vil arbeide aktivt for at alle barn utvikler vennskap
- Vi vil arbeide aktivt med å fremme empati og inkludering.
- Vi vil lære barna og løse konflikter på egen hand.
- Vi skal lære barna og vente på tur, dele, hjelpe og vise omsorg

OVERGANG FRA SMÅBARNSAVDELING TIL STORAVDELING

- Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene sikre en god og trygg overgang fra småbarnsavdeling til storavdeling.

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Foreldresamtale ved overgang til storavdeling.
- En kontaktperson på storavdeling når barnet flytter over.
- Overflytningsmøte mellom aktuelle pedagogiske ledere.
- Når barnet har siste dag på småbarnsavdeling, flytter barna selv tingene sine over til storavdeling.
- Gjennom hele året å besøke og leke på de store avdelingene.

SAMARBEID OG SAMMENHENG MELLOM BARNEHAGE OG SKOLE

- Barnehagen skal i samarbeid med skolen, legge til rette for barns overgang fra barnehage til skole.
- Foreldremøte med foreldre/foresatte til førskolebarna.
- Foreldremøte med skolen
- Pedagogisk leder har møte med skolen som barnet skal begynne på. Et informasjonsskjema om barnet leveres skolen før skolestart – med samtykke av foreldrene.

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Vi skal følge Harstad kommunes plan for samarbeid mellom barnehage og skole.
- Foreldremøte for førskolebarna i oktober
- Felles foreldremøte i oktober med rektor for skolen for foreldrene i Dalsletta barnehage og barnehagene i Heggen enhet.
- Vi har førskoletur hver 3. uke
- Vi jobber med «Trampoline» som er et aktivitetshefte for barnehagen
- Besøke skolen som ligger i nærmiljøet.
- Samarbeid med nabobarnehage for å bli kjent med andre førskolebarn.
- Foreldrene skal ha informasjon om arbeidet i førskolegruppen.
- Vi fokuserer på selvstendighet, spesielt det siste året.
- Pedagogisk leder har samtale med skolen før skolestart.
- Foreldresamtale/skjemautfylling hver vår.

MÅL FRA LOV OM BARNEHAGER OG RAMMEPLAN

DANNING GJENNOM OMSORG, LEK OG LÆRING

- Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap.
- Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp.
- Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet.
- Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur. I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold.
- Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer. (Udir.no)

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse
- Støtte barnas aktivitet, engasjement og deltakelse i fellesskapet
- Synliggjøre og verdsette ulike behov, meninger og perspektiver i fellesskapet
- Legge merke til, anerkjenne og følge opp barnas perspektiver og handlinger
- Utfordre barnas tenkning og invitere dem inn i utforskende samtaler
- Synliggjøre og fremheve mangfold og ulikhet som grunnlag for opplevelser, utforsking og læring. (Udir.no)

BARNES MEDVIRKNING

- Barna skal ha rett til medvirkning tilpasset barnas alder og forutsetninger.
- Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.
- Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet.

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Vi tar barnas ønsker og initiativ på alvor.
- Vi observerer og er lydhøre for barnas uttrykk.
- Barnesamtaler – vinter med «Kongleklubben» og vår med «Blågruppa»
- Barns innspill skal påvirke barnehagens aktiviteter og dagsrytme.
- Vi lar barna være med på hverdagslige gjøremål.
- Vi evaluerer arbeidet fortløpende med bl.a. månedsevalueringer av aktiviteter, samt at barna er delaktige i vurderingen av deres opplevelse av barnehagehverdagen.
- Vi tilrettelegger for valg av lekemateriell.

FYSISK MILJØ SOM FREMMER ALLE BARNES UTVIKLING

- Barnehagen skal gi barn muligheter for lek, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter.

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Leker og materiell som skal stimulere til god lek.
- Naturen vår er en god læringsarena, hvor barna kan få utfordringer tilpasset sitt utviklingsnivå.
- Vi har oppgradert utelekeplassen for å få et mer utfordrende lekemiljø.
- Vi tar barna på alvor, og legger til rette for opplevelser som er meningsfylte for dem.
- Personalet motiverer barna til å mestre utfordringer på egenhånd.
- Engasjerte voksne som ser muligheter for variasjon i inne/utelek.

INKLUDERENDE FELLESSKAP MED Plass TIL DET ENKELTE BARN

- Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi.
- Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.
- Barnehagen skal ta hensyn til barnets alder, funksjonsnivå, kjønn, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn, herunder samiske barns språk og kultur.

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Respektere barns grunnleggende behov for lek.
- Vi informerer og snakker positivt om ulike kulturer og nasjoner.
- Samtaler om og nulltoleranse for mobbing.
- Alle skal bli sett og hørt.
- Vi har samlingsstunder, der vi fremmer demokrati og likestilling.
- Aldersinndelte grupper.
- Voksne som tar seg tid til den gode samtalen.
- Lek på tvers av avdelingene.
- Barnehagen deltar med «Forut» og markerer FN dagen.

PLANLEGGING, DOKUMENTASJON OG VURDERING

- Barnehagens pedagogiske virksomhet skal planlegges, dokumenteres og vurderes.
- Barnehagen skal tilrettelegges for medvirkning fra barn, foreldre, ansatte og eier.
- Barnegruppens og det enkelte barns trivsel og utvikling skal observeres og vurderes fortløpende.

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- Vi har felles årsplan.
- Aktiv bruk av barnehagens Årsplan.
- 5 planleggingsdager i løpet av barnehageåret. (2 planleggingsdager er lagt til lørdager)
- Praksisfortellinger.
- Det avholdes ukentlige avdelingsmøter og ledermøter samt månedlige personalmøter for de ansatte i barnehagen.
- Vi lager tema - og periodeplaner som evalueres underveis og årlig.
- Vi legger til rette for at foreldre skal medvirke til barnehagens årsplan.
- Vi dokumenterer vårt arbeid på barnehagens passord beskyttede hjemmeside.
- Brukerundersøkelse.

PLAN FOR DE SYV FAGOMRÅDENE

Planen beskriver hvordan barnehagen arbeider med de syv fagområdene som er beskrevet i rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. Fagområdene vil sjelden opptre isolert. Flere områder vil ofte være representert samtidig i temaopplegg og i forbindelse med hverdagsaktiviteter.

- Barna skal utfolde skaperglede, undring og utforskertrang.
- Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter.
- Barnehagen skal støtte barns nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær og gi utfordringer med utgangspunkt i barnets interesser, kunnskaper og ferdigheter.

FAGOMRÅDENE	1-2 år	3-4 år	Førskolegruppa
KOMMUNIKASJON SPRÅK TEKST	- Vi synger sammen med barna hver dag. - Bildecollage – snakke om bilder der barnas hverdag er dokumentert. - Pekebøker og billedbøker er alltid tilgjengelig for barna. De minste barna lærer seg nye begreper gjennom pekebøkene og konkrete som de kan se på, ta på og smake på. Vi videreutvikler begrepsforståelsen til barna, gjennom å gi respons i samhandling og	- Vi leser alderstilpassede bøker i gruppe eller én til én. - Vi forteller eventyr og dramatiserer disse sammen med barna. - Øve å stå foran andre og få en rolle. - Barna møter symboler og begreper supplert med tall og bokstaver i spill og lek. - Vi vil legge til rette for et godt språkmiljø gjennom det pedagogiske verktøyet, «Snakkepakken».	- Bli kjent med bokstavlyd og bokstavsymbol. - Vi øver på at barna skriver sitt eget navn. - Barna øver på å ta imot beskjeder hvor de skal utføre flere handlinger. - Vi skal lære barna å sette ord på hendelser og situasjoner. - Vi vil arbeide med begrepsundervisning. - Vi vil legge til rette for et godt språkmiljø gjennom det pedagogiske verktøyet, «Snakkepakken».

FAGOMRÅDENE	1-2 år	3-4 år	Førskolegruppa
	kommunikasjon med dem. - Vi oppfordrer barna til å bruke verbalspråket ved å sette ord på følelser, ønsker og kroppsspråk. Vi bruker også rett benevnning på alt vi ser og gjør. - Vi bruker Tegn-til-tale. Tegn-til-tale kan være en ressurs for alle barn, enten de er hørselshemmet, har språkproblemer, er for små til å ha utviklet talespråk eller er fremmedspråklige.	- Samlingsstund der barna øver å lytte og snakke foran hverandre. - Introdusere engelsk med å synge, telle, lese små rim og regler. - Vi vil introdusere Tegn-til-tale. Tegn-til-tale kan være en ressurs for alle barn, enten de er hørselshemmet, har språkproblemer, er for små til å ha utviklet talespråk eller er fremmedspråklige. - Munnmotoriske aktiviteter	- Introdusere engelsk med å synge, telle, lese små rim og regler. - Vi vil introdusere Tegn-til-tale. Tegn-til-tale kan være en ressurs for alle barn, enten de er hørselshemmet, har språkproblemer, er for små til å ha utviklet talespråk eller er fremmedspråklige.
KROPP BEVEGELSE MAT OG HELSE	- Vi tilrettelegger for sansemotoriske aktiviteter. - Vi drar på tur i nærmiljøet, til elva, lavvoen, gapahuken eller har gym. aktiviteter inne på avdelingen. Der tilrettelegger vi for grovmotoriske aktiviteter slik at barna får videreutvikle sine motoriske ferdigheter,	- Vi skal gjennom et tilrettelagt lekemiljø bidra til utvikling av grovmotoriske ferdigheter. Gym. tur til Landsåshallen – Huskestua: Oddetallsuker og Klatremus: Partallsuker. - Tur til barnehagens lavvo: Huskestua i Partallsuker og Klatremus i Oddetallsuker. - Vi skal gjennom tilrettede aktiviteter bidra til utvikling	- Vi skal lære barna regelleker og utvikling av motoriske ferdigheter. - Vi skal lære blyantgrep og håndtering av saks. - Skal bli selvstendig til å kle på/av seg selv - og vurdere hvilke klær som skal benyttes. - Vi skal lære barna om kropp og helse.

FAGOMRÅDENE	1-2 år	3-4 år	Førskolegruppa
	kroppsbeherskelse og koordinasjon. - Vi oppfordrer barna til å smake på maten som serveres – forskjellig frukt, grønnsaker, korn mat, kjøtt og fisk. - Vi vasker hender sammen med barna før måltidene.	av finmotoriske ferdigheter, herunder blyantgrep og gi erfaring med bruk av saks. - Vi skal oppmuntre barna til å kle på/av seg selv. - Presentere et sunt og variert kosthold. Vi skal oppmuntre barna til å utvikle en positiv holdning til maten som blir servert og smøre sin egen mat. - Vi skal gi barna trygghet i å gå på toalettet og vaske hender etter toalettbesøk. - Vaske hender før og etter måltid. - Barna skal få være med på matlaging - Barna skal få mulighet til ro og hvile.	- Trene på selvstendige toalettbesøk. - Turdag annen hver mandag. - Gym. tur til Landsåshallen – Huskestua: Oddetallsuker og Klatremus: Partallsuker. - Tur til barnehagens lavvo: Huskestua i Partallsuker og Klatremus i Oddetallsuker. - Begrepslæring. - Barna skal få være med på matlaging. - Barna skal få mulighet til ro og hvile.
KUNST KULTUR KREATIVITET	- Vi lar barna få kjennskap til varierte materialer og verktøy for å sanse og eksperimentere. - Vi lar barna utrykke seg på sin egen måte i de kreative prosessene, og støtter og anerkjenner dem.	- Vi skal gi barna erfaring ved å videreutvikle bruk av ulikt materiell og verktøy. - Vi skal lære barna ulike barnesanger, rytmer og dans. - Vi vil dra til byen for å besøke biblioteket	- Jobbe med kunst, bilde, inntrykk og uttrykk. - Bruk av fotoapparat, ta egne bilder til utstilling. - Besøke fotoutstilling. - Bruke den norske Kulturarven med fortellinger og film.

FAGOMRÅDENE	1-2 år	3-4 år	Førskolegruppa
	- Vi gir barna varierte sanseinntrykk gjennom litteratur, drama, bilder, musikk, sang, bruk av rytmeinstrumenter og dans.	- Vi drar til byen og er med på Festspillene. - Blågruppa drar på «Solokonsert» på Kulturhuset.	- Vi skal gi barna ulike kunst inntrykk og tilrettelegge for at barna kan skape eget kunstuttrykk.
NATUR MILJØ OG TEKNOLOGI	- Barna skal få erfaring med de ulike årstidene. - Barna skal få sanse naturen gjennom syn, hørsel, lukt, smak og føle. - Barna skal lære om dyr som lever i skogen utenfor barnehagen. - Vi går på tur til elva, gapahuken, fotballbanen og lavvoen til alle årstider for å oppleve, utforske og eksperimentere med naturfenomener og fysiske lover. (kaste ulike ting i elva, lukte, smake og føle ...)	- Vi skal tilrettelegge for at barna skal få en god opplevelse i naturen og få respekt for natur og dyreliv. - Vi har satt opp fuglekasse m/kamera som vi skal følge med på. - Vi skal sammen med barna utforske og lære navn på arter og planter når vi er på tur i naturen. - Vi skal lære barna om hvor maten kommer fra. - Vi skal la barna få erfare bruk av pc/I pad. - Vi drar på tur til fjæra - Vi bruker «Ugla -naturvakt prosjekt» for å arbeide med blant annet realfag.	- Vi skal gå på lengre turer. - Vi skal lære barna å respektere og ta vare på naturen. - Vi har satt opp fuglekasse m/kamera som vi skal følge med på. - Vi skal lære barna om norske dyr og planter. - Vi skal lære barna å eksperimentere, systematisere og beskrive det vi finner og opplever i naturen. - Vi skal lære barn bruk av pc/Ipad. - Vi vil lære barna å lage mat. - Vi drar på tur til fjæra. - Vi bruker «Ugla - naturvakt prosjekt» for å arbeide med blant annet realfag.

FAGOMRÅDENE	1-2 år	3-4 år	Førskolegruppa
ETIKK RELIGION FILOSOFI	- Vi markerer julehøytiden. - Barna skal utvikle toleranse og interesse for hverandre. De kan på den måten opparbeide empatiske egenskaper. - Vi vil filosofere og undre oss sammen med barna over hverdagslige opplevelser. - Vi oppfordrer barna til å dele leker og materiell. - Barna skal lære å vente på sin tur.	- Vi markerer julehøytiden - Vi snakker med barna om følelser og hvordan vi er mot hverandre. - Vi undrer oss sammen med barna over det som skjer i hverdagen.	- Vi markerer julehøytiden - Vi lar barna reflektere over egne handlinger. - Vi lar barna undre seg sammen om det de er opptatt av – filosofere.
NÆRMILJØ SAMFUNN	- Meg selv og familien. Vi snakker om barnet og dets familie ved bruk av «Familiehuset». - Barna skal få erfaring med å bli tatt på alvor, og ytre egne meninger og ønsker. - Vi markerer samefolkets dag og 17. mai.	- Vi går på tur i nærmiljøet. - Vi lar barna få kjennskap til andre familier og sammensetninger. - Vi gir barna erfaring med å ta selvstendige valg. - Vi markerer samefolkets dag og 17. mai. - Vi drar på biblioteket og deltar på festspill.	- Vi lærer barna etternavn og hvor de bor med adresse, by og land. - Vi lærer barna stå fram i gruppe og ta en rolle. - Vi lærer barna å ta selvstendige valg - å forstå betydningen av valget sitt. - Vi markerer samefolkets dag og 17. mai. - Vi drar på biblioteket og deltar på festspill.

FAGOMRÅDENE	1-2 år	3-4 år	Førskolegruppa
ANTALL ROM FORM	- Vi teller med barna i ulike situasjoner. - Vi lar barna leke med og utforske ulike materiell, og kan på den måten få forståelse av klassifisering, sortering og sammenligning. - Puslespill er tilgjengelig for barna hver dag. - Vi benevner alt vi ser og gjør, og på den måten bruker matematiske begreper aktivt i hverdagen.	- Vi skal telle med barn i ulike situasjoner. - Vi skal lære barna sanger, regler og rim som bruker tall. - Vi skal lære barna om former ved å gjenkjenne, utforske, lete etter og lage former. - Vi skal lære barna å måle og veie gjenstander.	- Vi skal lære barna å telle i ulike situasjoner. - Vi skal lære barna og utforske mengde, tyngde og avstand. - Vi skal lære barna matematiske begreper. - Tallsymbol

